

REFERAT Udvalget for Sundhed og Omsorg 2022-2025 d. 09-05-2023

Mødedato Tirsdag d. 09. maj 2023 kl. 16:30

Mødested Specialenheden, Sverigesvej 3, Hadsund

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Økonomivurdering pr. 31. marts 2023.....	4
Øget pres på sundhedsområdet i Mariagerfjord Kommune.....	6
Status på implementering af Fremtidens handicap- og botilbud.....	8
Kvalitetsstandarder 2023 - godkendelse af høringsversion.....	10
Magtanvendelse på ældreområdet 2022.....	13
Magtanvendelse på handicapområdet 2022.....	16
Ungeprofil 2023.....	19
Orientering om udmøntning af puljemidler til fremme af sammenhold og fællesskab.....	21
Orientering.....	23
Eventuelt.....	24
Underskriftsark.....	25

Punkt 49: Godkendelse af dagsorden

85.02.02-G01-3-17

Forventet sagsgang

USO

Beslutning

Fraværende: Helle Mølgaard og Peter Muhl.

Godkendt.

Punkt 50: Økonomivurdering pr. 31. marts 2023

00.32.00-S00-12-23

Forventet sagsgang

USO, ØK, BY

Anledning

I henhold til Mariagerfjord Kommunes økonomistyringsprincipper 2023-2026 skal der for de enkelte fagudvalg aflægges økonomivurdering pr. 31. marts 2023 til godkendelse i Byrådet 25. maj 2023.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Omsorg indstiller til Byrådet:

1. At den aktuelle økonomivurdering tages til efterretning.
2. At der søges en samlet negativ tillægsbevilling på 2.700 t.kr., som tillægges kassebeholdningen.

Sagsfremstilling

Hermed præsenteres økonomivurderingen for Sundhed og Omsorg pr. 31. marts 2023.

Økonomivurderingen omfatter først en vurdering på driftsområderne og derefter en vurdering på anlæg. Som udgangspunkt er vurderingen lavet på baggrund af forbruget pr. 31. marts, dog er der taget højde for kendte og forventede afvigelser resten af året.

På nuværende tidspunkt forventer vi et samlet forbrug på 605.141 t.kr. Det giver en samlet afvigelse på 11.783 t.kr. i merforbrug i forhold til et korrigeret budget på 593.358 t.kr.

Budget-/regnskabsåret 2023 (1.000 kr.)	Forbrug JAN - MAR	Korrigeret budget	Forventet regnskab	Afvigelse ift. korr. Budget
Udvalget for Sundhed og Omsorg	112.473	593.358	605.141	11.783
Social og Sundhed	70.752	359.385	365.135	5.750
Ældre og Omsorg	41.720	233.973	240.006	6.033

Da Økonomiudvalget besluttede at genåbne budget 2023, var forventningen et merforbrug på Udvalget for Sundhed og Omsorg på 9.500 t.kr., merforbruget er i vurderingen nu 8.283 t.kr. for både de rammestyrede samt dialog- og aftalestyrede områder. Ifølge Økonomistyringsprincipperne, som er godkendt af Byrådet, skal udvalget, inden for egen ramme, selv finde merforbrug, op til 2 %.

Som følge af en rammebesparelse til udmøntning i forbindelse med budgetåbningen, skal Udvalget for Sundhed og Omsorg derudover finde deres andel af rammen, der er på 2.700 t.kr. som lægges ind som en negativ tillægsbevilling.

Udvalget for Sundhed og Omsorg skal derfor ikke længere finde en ramme på 12.200 t.kr. men i stedet udmønte forslag for 10.983 t.kr.

Økonomivurderingen pr. 31. marts 2023 for Sundhed og Omsorg giver anledning til budgetmæssige ændringer, idet der søges en negativ tillægsbevilling på 2.700 t.kr.

Afvigelserne fordeler sig på nedenstående områder (-=mindreforbrug/=merforbrug)

Socialområdet 6.550 t.kr. (BPA m.v.)

Sundhedsområdet -4.300 t.kr. (Færdigbehandlingsdøgn, Masterplan m.v.)

Ældreområdet 6.033 t.kr. (Mellekommunale betalinger m.v.)

I vedlagte bilag findes en mere detaljeret gennemgang af afvigelserne på områderne.

Økonomi

Økonomivurderingen giver anledning til, at der søges en negativ tillægsbevillinger på 2.700 t.kr.

Beslutning

Fraværende: Helle Mølgaard og Peter Muhl.

Ad 1. Indstilles taget til efterretning.

Ad.2. Indstilles godkendt.

Ad.3. I forlængelse af økonomivurderingen pr. 31. marts fik Udvalget for sundhed og Omsorg en status på administrationens arbejde med at tilvejebringe udgiftsreducerende forslag med henblik på at skabe budgetbalance. Arbejdet tager udgangspunkt i Økonomiudvalgets beslutning af 19. april om genåbning af budget 2023. Med henblik på at kvalificere den politiske proces omkring genåbning af budget 2023 besluttede udvalget, at de udgiftsreducerende forslag og evt. omfordeling skal sendes i høring til relevante parter. For på bedst mulig vis at sikre tid til høringsprocessen bør dette allerede ske samtidig med udgivelse af dagsorden til udvalgs mødet den 6. juni i Udvalget for Sundhed og Omsorg. Dato for udsendelse af dagsorden er den 31. maj, som dermed også er starten på høringsperioden.

Bilag

Social, Sundhed og Omsorg - Økonomivurdering 31-03-2023

Punkt 51: Øget pres på sundhedsområdet i Mariagerfjord Kommune

29.30.08-P27-1-23

Forventet sagsgang

USO

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Omsorg indstiller til Udvalget for Sundhed og Omsorg;

- At fremsendte spørgsmål drøftes.

Sagsfremstilling

Udvalgsformand Jan Andersen har fremsendt følgende spørgsmål, som ønskes behandlet på udvalgs møde for Sundhed og Omsorg:

"Øget pres på sundhedsområdet i Mariagerfjord kommune.

Regeringen og Danske Regioner har i februar indgået en aftale om en akutplan, der skal nedbringe ventetiderne, robustgøre akutmodtagelserne og løfte aktiviteten og produktiviteten på sygehusene.

I akutplanen tilføres 2 milliarder til sundhedsvæsenet i regionerne. Akutpakken ses meget positivt med et patient perspektiv.

Som omtalt under evt. på sidste udvalgs møde, er udvalget meget bekymret over det ekstra aktivets og produktionsniveau på sygehusene naturligt vil give et ekstra pres på modtagelsen og genoptræningen i kommunen, altså stiger kommunes aktiviteter og opgaver lig med regions/sygehusenes aktiviteter og produktionsforøgelse. Der er ikke afsat midler til dette i akutpakken.

Akutaftalen kan ses i nedestående link

<https://www.regioner.dk/media/23240/faktaark-med-initiativer-i-akutplan-for-sundhedsvaesenet.pdf>

<https://www.regioner.dk/services/nyheder/2023/februar/akutplan-med-bred-vifte-af-initiativer-skal-hjaelpe-traengte-sygehuse>

På udvalgs vegne, ønsker jeg en orientering.

- Hvor meget forventes det, de kommunale aktiviteter og opgaver stiger i forbindelse med akutplanen?
- Hvordan planlægges arbejdet – opnormeres der på de områder ?
- Har Mariagerfjord kommunen kapacitet til opgaverne. Her tænkes på kommunen skal betale regionen, hvis kommunen ikke er klar til at modtage fra sygehuset.
- Vil akutpakken og det øget pres på kommunes opgaver, give en ekstra udgift for kommunen og hvad kan der evt. forventes?
- Kan det holdes inde for aftalte budgetramme?

I forbindelse med akutpakken er der aftalt en udvidet behandlingstid på 72 timer.

- Hvordan påvirker det, de ansvars / sundhedsfaglige opgaver i kommunen?"

Beslutning

Fraværende: Helle Mølgaard og Peter Muhl

Ad.1. Administrationen bedes belyse de kommunale effekter af det øgede pres på sundhedsområdet, herunder konsekvensen af den nationale indsats omkring akutupakke til det regionale sygehusvæsen. Det er ønsket, at temaet indgår som en del af grundlaget for budgetlægningen for 2024.

Punkt 52: Status på implementering af Fremtidens handicap- og botilbud

27.57.00-G01-6-20

Forventet sagsgang

USO

Anledning

Udvalget for Sundhed og Omsorg orienteres om status på implementering af arbejdet med de to kerneprincipper fra processen om Fremtidens handicap- og botilbud. Det handler om at understøtte de borgere, der har sværest ved på egen hånd at skabe nære relationer til andre mennesker. Formålet har derfor været at understøtte borgernes mulighed for at leve et rigt liv med nære relationer.

Under behandlingen af dette punkt vil ansatte fra Beskyttet beskæftigelse, et botilbud og Mestringsvejledningen under Social Støtte fortælle om deres oplevelser og erfaringer med den ny praksis.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Omsorg indstiller til Udvalget for Sundhed og Omsorg:

1. At tage orienteringen om erfaringerne med at anvende den ny praksis udviklet i processen om Fremtidens Handicap- og Botilbud til efterretning

Inddragelse

Processen om Fremtidens Handicap- og Botilbud har været organiseret omkring en arbejdsgruppe og en referencegruppe. I arbejdsgruppen har ledere og medarbejdere på tværs af tilbuddene på handicapområdet været repræsenteret. Det har skabt en bred faglig forankring i organisationen samtidig med, at praksisnær viden er blevet inddraget i forandringsprocessen.

I referencegruppen har deltaget to politikere, en pårørende, en repræsentant fra Handicaprådet og tre ledere fra voksen handicap området sammen med fagchefen for Social og Sundhed. Referencegruppen er blevet inddraget flere gange i løbet af processen - typisk, inden processen er overgået til en ny fase. Deres opgave har været at kvalificere processen undervejs.

Sagsfremstilling

Processen om Fremtidens Handicap- og Botilbud blev afsluttet i maj 2022. Arbejdsgruppen har hen over en periode i foråret arbejdet med implementering.

Ud fra erfaringerne hermed og justeringer undervejs er der blevet udviklet nye praktiske tilgange til, hvordan medarbejderne kan understøtte, at borgere med handicap oplever både at være og at have betydningsfulde relationer i deres liv. Det er beskrevet i en metodisk tilgang ud fra to kerneprincipper.

I september 2022 blev udvalget orienteret om det videre arbejde. Her deltog medarbejdere og borgere på udvalgs mødet og fortalte om deres erfaringer og oplevelser med arbejdet. Der vil også på dette udvalgs møde deltage ansatte fra Beskyttet beskæftigelse, et botilbud og Mestringsvejledningen under Social støtte. De vil ud fra eksempler fortælle om deres

oplevelser og erfaringer om, hvordan de omsætter de nye praktiske tilgange i det pædagogiske arbejde med borgerene i hverdagen.

I ledergruppen på handicapområdet er kerneprincipperne bag de nye praktiske tilgange bredt ud, så alle ledere arbejder struktureret med nye måder på deres område. Der er planlagt møde med ledergruppen på handicapområdet hvert kvartal, hvor de deler deres erfaringer med henblik på at lære af hinandens tilgange til at understøtte borgerne i at opleve både at være og at have betydningsfulde relationer i deres liv.

Beslutning

Fraværende: Helle Mølgaard og Peter Muhl.

Taget til efterretning.

Punkt 53: Kvalitetsstandarder 2023 - godkendelse af høringsversion

27.00.00-P23-1-22

Forventet sagsgang

USO, høring, USO, ØK og BY.

Anledning

I denne sag skal Udvalget for Sundhed og Omsorg behandle forslag til kvalitetsstandarder for social, sundheds- og omsorgsområdet med henblik på at sende dem i høring hos Senior- og Handicapråd samt i de to fagMED på området.

I én kvalitetsstandard lægges op til en ændring af servicerammen, hvilket handler om udbringning af måltider til borgere i eget hjem. De øvrige kvalitetsstandarder indeholder en beskrivelse af samme serviceramme, som er gældende i nuværende kvalitetsstandarder.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Omsorg indstiller til Udvalget for Sundhed og Omsorg:

1. At forslag til lovpligtige kvalitetsstandarder for social-, sundheds- og omsorgsområdet i Mariagerfjord Kommune 2023 sendes i høring, herunder
2. At serviceniveauet for Madservice justeres, så det bliver muligt for borgere at få leveret 3-7 måltider om ugen frem for nuværende 5-7 måltider ugentligt.

Inddragelse

Handicaprådet, Seniorrådet og fagMED er tidligere orienteret om arbejdet med nyt koncept for kvalitetsstandarder på social, sundheds- og omsorgsområdet. Efter udvalget for Sundhed og Omsorg godkendte mål- og procesplanen den 6. december 2022 blev fagMED på de to fagområder (Ældre og Omsorg samt Social og Sundhed) orienteret herom på et fællesmøde den 12. december 2022.

Forslaget til nye kvalitetsstandarder forventes fremsendt med henblik på høring i Seniorråd og Handicapråd og de to fagMED på området forud for godkendelsen i Byrådet.

Sagsfremstilling

Baggrund

Administrationen har efter ønske fra Udvalget for Sundhed og Omsorg jf. udvalgsmøde den 8. november 2022, udarbejdet forslag til nyt koncept for kvalitetsstandarder og borgerinformation. Udvalget kvalificerede og godkendte den 30. januar 2023 formen på kvalitetsstandard og tilhørende borgerinformation.

Med denne sag fremlægges det endelige koncept og forslag til syv kvalitetsstandarder for de områder, hvor lovgivningen påpeger, at serviceniveauet skal være beskrevet i en kvalitetsstandard og godkendt af Byrådet. Forslaget fremlægges med henblik på at sende i høring.

Formål med nyt koncept

Kvalitetsstandarderne har tidligere været kendetegnet ved at være meget omfattende og svære at overskue i praksis for borgerne. Revisionen af de nuværende 27 kvalitetsstandarder tager derfor udgangspunkt i følgende formål:

- Kvalitetsstandarderne skal tage udgangspunkt i det hele menneske og målsætningen om at skabe det bedste afsæt for, at borger kan mestre egen livssituation, og at samarbejdet med borger er baseret på et medansvar.
- Kvalitetsstandarderne skal understøtte mødet mellem borger og de faglige medarbejdere og skabe plads til en faglig vurdering af borgers behov for hjælp og støtte.
- Målet er at forenkle de nuværende 27 kvalitetsstandarder – både i antal og sprogligt for at kunne kommunikere indholdet af kommunens serviceramme bedre til borgere og pårørende. Intentionen er således at skabe en endnu mere målgruppebevidst, tilgængelig og tidssvarende formidlingsform.

Kvalitetsstandarderne skal understøtte og tydeliggøre det politiske prioriteringsrum. Derudover skal kvalitetsstandarderne også understøtte medarbejdernes arbejdsgrundlag og være udgangspunkt for en dialog med borgere og pårørende.

Nyt koncept for kvalitetsstandarder

Det ny koncept for kvalitetsstandarder skal være bæredygtigt og robust i forhold til fremtidige udfordringer på såvel ældre- og sundhedsområdet som på det specialiserede voksenområde.

De nuværende kvalitetsstandarder på social, sundhed og omsorgsområdet reduceres i omfang og erstattes af syv kvalitetsstandarder for de områder, hvor lovgivningen stiller krav om, at serviceniveauet er beskrevet i en kvalitetsstandard og godkendt af Byrådet. De bliver tilgængelige som pdf-filer under "Kvalitetsstandarder" på mariagerfjord.dk, som præsenteret på udvalgmødet 30. januar 2023. De øvrige kvalitetsstandarder vil blive omformuleret og formidlet via hjemmesiden samt andre relevante kommunikationskanaler (borgerinformation). Dermed er forventningen, at borgere nemt vil kunne finde relevante informationer om tilbud og indsatser (målgruppe, serviceniveau m.v.).

Politisk beslutningskompetence

De syv Kvalitetsstandarder skal politisk godkendes en gang årligt.

Derudover vil det fortsat blive lagt op til politisk godkendelse, hvis der ændres på servicerammen i medfør af for eksempel ændret lovgivning, nye tilbud eller et behov for at justere servicerammen.

Det serviceniveau, der tidligere er truffet politisk beslutning om på de områder, der ikke er indeholdt i de syv lovpligtige kvalitetsstandarder, og som nu indgår i borgerinformationerne, vil naturligvis fortsat være gældende. Den information vil borgeren fortsat kunne finde på mariagerfjord.dk og – i de tilfælde det giver mening og er behov herfor – i form af mindre pjecer. Det omtales overordnet som Borgerinformation, hvilket også vil omfatte information om, hvad borgeren kan forvente af service.

Forslag om ændring i serviceniveau for Madservice

Seks af de syv lovpligtige kvalitetsstandarder beskriver samme serviceniveau til borgerne, som tidligere er besluttet af Byrådet. I kvalitetsstandarden for Madservice lægges op til en ændring af servicerammen i forholdt til en mere fleksibel levering af måltider. Det betyder, at det bliver muligt for borgere at få leveret 3 -7 måltider om ugen frem for nuværende 5 - 7 måltider ugentligt.

Nogle borgere er småtspisende og ønsker måske at dele portioner op over to dage, selvom de i forvejen har bestilt små portioner. Forslag om at tilpasse serviceniveauet sker efter henvendelser fra borgere blandt andet for at begrænse madspild.

Mariagerfjord Kommune har pt.aftale med to leverandører af madservice. Det giver borgere mulighed for levering af varm mad dagligt eller vaccumpakket mad med levering én gang om ugen.

Økonomi

Ud fra nuværende forudsætninger forventes ikke øgede udgifter som følge af omlægning af fleksibiliteten i forhold til levering af madservice.

Beslutning

Fraværende: Helle Mølgaard og Peter Muhl.

Ad.1.Godkendt

Ad. 2. Indstilles godkendt.

Bilag

Generel informaiton til kvalitetsstandarder 2023_UDKAST

Rehabiliteringsforløb_UDKAST kvalitetsstandard

Genoptræning_UDKAST kvalitetsstandard

Vedligeholdende træning_UDKAST kvalitetsstandard

Madservice_UDKAST kvalitetsstandard

Praktisk hjælp_UDKAST kvalitetsstandard

Personlig hjælp og pleje_UDKAST kvalitetsstandard

Stofmisbrug_UDKAST kvalitetsstandard

Punkt 54: Magtanvendelse på ældreområdet 2022

27.66.00-K09-2-23

Forventet sagsgang

USO.

Anledning

I henhold til § 15 i Bekendtgørelse om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten overfor voksne af 22. november 2019, er kommunalbestyrelsen forpligtet til at følge udviklingen i anvendelse af magt og andre indgreb i den personlige frihed i forhold til de borgere, kommunen er ansvarlig for.

Status på magtanvendelser inden for ældre- og omsorgsområdet i 2022 forelægges til politisk behandling.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Omsorg indstiller til Udvalget for Sundhed og Omsorg:

1. At orientering om årsberetning om magtanvendelser på ældre- og omsorgsområdet i 2022 tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Pr. 1. januar 2020 trådte nye regler for magtanvendelse i serviceloven ikraft, hvilket det tidligere udvalg for Social og Sundhed er orienteret om tilbage i 2020.

I denne sag gives en årsstatus for 2022 på omfanget af magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for borgere på ældre- og omsorgsområdet. Sagen sendes efter behandling i Udvalget for Sundhed og Omsorg videre til orientering i Seniorrådet.

I servicelovens kap. 24 er magtanvendelsesreglerne beskrevet under følgende typer af magtanvendelse for borger med demens:

- Afværgehjælp §124 c
- Akut fastholdelse og føren §124 d
- Anvendelse af særlige døråbnere §125
- Anvendelse af stofseler §128
- Anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologi på baggrund af afgørelse §128 b
- Låsning og sikring af yderdøre og vinduer §128 c
- Kortvarig fastholdelse i personlig hygiejnesituationer §136 c
- Fastholdelse m.v. ved meget grænseoverskridende eller meget konfliktskabende adfærd §136 d
- Flytning uden samtykke §129, §129 a eller §136 f
- Indgreb foretaget som nødværge (straffelovens §13) eller nødret (straffelovens §14)

I bilaget til sagsfremstillingen vises et overblik over det samlede antal indberettede magtanvendelser inden for ældre- og omsorgsområdet fordelt på typen af magtanvendelse, tilbud og hvor mange borgere, der har været anvendt magt overfor.

Samlet set er der i 2022 indberettet 24 tilfælde af magtanvendelse. De er fordelt på 9 beboere på tre af plejecentrene i Mariagerfjord Kommune samt én borger i eget hjem under hjemmeplejen. De 11 tilfælde af flytning uden samtykke

omhandler 11 individuelle borgere, der er flyttet fra eget hjem til en plejebolig med samtykke fra værge eller via fremtidsfuldmagt.

Ses bort fra de 11 tilfælde af flytning uden samtykke er knap halvdelen af de øvrige magtanvendelser (46%) foretaget ud fra §136 c Kortvarig fastholdelse i personlig hygiejnesituation. Ligeledes udgør ansøgninger om forhåndsgodkendelse til magtanvendelse i bestemte situationer også knap halvdelen af magtanvendelserne (46%).

Forhåndsgodkendelserne handler dels om tilfælde af brug af stofseler (§128) og låsning og sikring af yderdøre og vinduer (§128 c). Stofseler har været nødvendig at bruge i forhold til tre borgere. Det er ofte forbundet med gentagende brug af selen over en længere periode og i nogle tilfælde flere gange om dagen, fx i forbindelse med spisesituationer, hvor der er brug for at spænde en beboer fast i sin kørestol. Det andet tilfælde om forhåndsgodkendelse til at låse og sikre døre og vinduer er fundet sted hos én beboer, og er nødvendig at tage i anvendelse, når der er risiko for, at beboeren vil forlade sin bolig og derved udsætte sig selv eller andre for fare. I de tilfælde af brug af magt er der krav om at forny forhåndsgodkendelsen hver tredje måned.

Til sammenligning var der i 2021 18 tilfælde af magtanvendelse fordelt på 10 borgere i alt.

Antallet af indberetninger det enkelte år kan være følsomt over for ændringer hos individuelle borgere med særlige problematikker. Det er således ikke ualmindeligt, at behovet for at iværksætte magtanvendelse kan svinge markant i perioder.

Der arbejdes løbende på, at antallet af magtanvendelser kan holdes på et minimum. Der er generelt stort fokus på, at man altid skal forsøge at opnå borgers frivillige medvirken til de nødvendige aktiviteter, inden der gribes til anvendelse af magt. Desuden skal magtanvendelsen altid udøves så skånsomt og kortvarigt som muligt, og den skal stå i rimeligt forhold til det, der søges opnået.

Særligt på demensområdet har man fokus på at finde alternative løsninger, idet en enkelt borger kan komme til at stå for et betydeligt antal magtanvendelser. Dog skal det påpeges, at der altid kan opstå problematikker, som nødvendiggør anvendelse af magt. I nogle hygiejnesituationer vil en manglende indgriben fra ansattes side eksempelvis være udtryk for omsorgssvigt, ligesom magtanvendelse kan være en nødvendighed af hensyn til ansattes eller andre borgers sikkerhed.

Der er med Demenskorpsset og musikterapi på Demenscenter Skovgården fortsat fokus den pædagogiske tilgang omkring borgere med demens og ikke mindst skabt mulighed for hurtig adgang til viden og rådgivning. Demenskorpsset og demenskonsulenterne har til opgave at stå til rådighed for personalet på de øvrige plejecentre eller hjemmeplejen, hvis der opstår en særlig udfordring i forhold til en borger med demens, herunder udadreagerende adfærd. På plejecentrene er der et fortsat fokus på den pædagogiske metode som faglig tilgang til beboere med udadreagerende adfærd.

Der er fortsat stor opmærksomhed på området omkring brug af magt overfor borgere inden for ældre- og omsorgsområdet. I efteråret 2023 vil der være fokus på to implementerings- og læringsforløb fra Sundhedsstyrelsen, som Mariagerfjord Kommune har søgt og er blevet tildelt. Forløbet har til formål at styrke arbejdet med at skabe større trivsel og tryghed for både borgere med demens og medarbejdere i ældreplejen. Dette sker med afsæt i Sundhedsstyrelsens nationale anbefalinger til at forebygge, håndtere og lære af voldsomme episoder og udadreagerende adfærd i ældreplejen. Forløbet sigter imod at øge deltagerens viden på området og give værktøjer og metoder til at skabe forandringer i praksis og arbejde efter dobbeltperspektivet. De to forløb, med plads til 25 deltagere hver, består af tre undervisningsmoduler og to workshops (fem dage). Dansk Selskab for Patientsikkerhed (PS!) står for at afvikle dagene.

Desuden gør ældreområdet brug af demenskoordinatorerne i forhold til at undervise medarbejdere og ledelse i at imødegå brug af magt overfor borgere på området. Ligeledes er medarbejdere på ældre- og omsorgsområdet i gang med et E-learning modul om magtanvendelse for fortsat at sikre høj faglig viden blandt personalet.

Beslutning

Fraværende: Helle Mølgaard og Peter Muhl.

Taget til efterretning.

Bilag

Overblik antal magtanvendelser_ældre 2022

Punkt 55: Magtanvendele på handicapområdet 2022

27.66.08-K09-2-22

Forventet sagsgang

USO

Anledning

I henhold til § 17 i Bekendtgørelse om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten overfor voksne af 22. november 2019, er kommunalbestyrelsen forpligtet til at følge udviklingen i anvendelse af magt og andre indgreb i den personlige frihed i forhold til de borgere, kommunen er ansvarlig for. Her gives en status for anvendelse af magt på voksen handicapområdet i 2022.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Omsorg indstiller til Udvalget for Sundhed og Omsorg:

1. At tage orientering om årsberetning om magtanvendelser på voksen handicapområdet i 2022 til efterretning.

Sagsfremstilling

I denne sag gives en årsstatus for 2022 på omfanget af magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne på handicapområdet. Sagen sendes efter behandling i Udvalget for Social og Omsorg videre til orientering i Handicaprådet.

I servicelovens kap. 24 er magtanvendelsesreglerne beskrevet under følgende typer af magtanvendelse for voksne med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsævnne:

- Afværgehjælp §124 c
- Akut fastholdelse og føren §124 d
- Anvendelse af særlige døråbnere §125
- Anvendelse af stofseler §128
- Anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologi på baggrund af afgørelse §128 b
- Låsning og sikring af yderdøre og vinduer §128 c
- Flytning uden samtykke §129 og §129 a
- Kortvarig fastholdelse i personlig hygiejnesituationer §136 a
- Indgreb foretaget som nødværge (straffelovens §13) eller nødret (straffelovens §14)
- Ukendt type af indgreb

Af bilaget til sagen fremgår et overblik over det samlede antal indberettede magtanvendelser inden for voksen handicapområdet fordelt på typen af magtanvendelse, på hvilken institution magtanvendelsen er foregået, og hvor mange borgere, der har været anvendt magt overfor.

Samlet set er der i 2022 indberettet 103 tilfælde af magtanvendelse fordelt på 14 voksne inden for handicapområdet i Mariagerfjord Kommune. Det omfatter borgere fra Mariagerfjord Kommune på driftsinstitutioner i kommunen og uden for kommunen. De indberettede tilfælde af magtanvendelse er primært foretaget efter servicelovens §124 d (fastholdelse og føren), som udgør 78% af de samlede indberetninger. Tre borgere tegner sig for den primære andel af episoderne med §124 d (og det fordeler sig med henholdsvis 44%, 39% og 15%).

En borger står for knap halvdelen af de samlede indberetninger (45%) – Størstedelen heraf (76%) er foretaget ud fra §124 d (Akut fastholdelse og føren). Hovedparten af de øvrige magtanvendelser har været afværgelse af væsentlig skade på ting, jf. servicelovens § 124 c. Borgeren har været væsentligt udfordret blandt andet på grund af nødvendigt skift af tilbud. Antallet af magtanvendelser har været aftagende henover året med sidste tilfælde i september 2022.

En anden borger står ligeledes for en større andel af de samlede magtanvendelser (39%), hvilket udelukkende handler om brug af §124

d. Borgeren er bosat på et Regionalt tilbud uden for kommunen. Der tale om aftagende antal episoder, efter borgerens situation er blevet afklaret og der er flere aktiviteter indlagt i borgerens hverdag. Denne borger er anbragt ved dom

En tredje borger står for 15% af de samlede magtanvendelser, hvilket også handler om brug af §124 d. Her er der typisk tale om situationer, hvor borgeren, grundet meget lav udviklingsalder, griber for hårdt fat i andre beboere eller personale, og i de tilfælde må grebet løsnes med fysisk indgriben.

Tryghedsskabende velfærdsteknologi aktiveres typisk flere gange dagligt, når der er ansøgt om at anvende sådanne teknologiske redskaber for at passe på en borger, eksempelvis i form af en alarm tilkoblet en trædemåtte foran en borgers dør. I oversigten i bilaget er der ansøgt om forhåndsgodkendelse til brug af tryghedsskabende velfærdsteknologi i fem tilfælde i forhold til fem forskellige borgere.

Antallet af indberetninger det enkelte år kan være følsomt over for ændringer hos individuelle borgere med særlige problematikker. Det er således ikke ualmindeligt, at behovet for at iværksætte magtanvendelse kan svinge markant i perioder.

Sammenlignes antallet af magtanvendelser med antallet sidste år, ses netop et større udsving i 2022, hvor der er indberettet 103 episoder af magt fordelt på 14 borgere mod 73 tilfælde fordelt på 8 borgere i 2021. Det højere antal i 2022 skyldes særligt situationen beskrevet omkring én borger, hvor knap halvdelen af de samlede indberetninger af magt er sket. Ses der bort fra disse eposoder ligger antallet af magtanvendelser på niveau eller lidt under sidste års, men fordelt på lidt flere borgere.

Der arbejdes løbende på, at antallet af magtanvendelser kan holdes på et minimum. På myndighedsplan vurderes efter hver indberetning om borger har den rette indsats og handleplan.

Der er generelt stor fokus på, at man altid skal forsøge at opnå borgers frivillige medvirken, inden der gribes til anvendelse af magt. Desuden skal magtanvendelsen altid udøves så skånsomt og kortvarigt som muligt, og den skal stå i rimeligt forhold til det, der søges opnået. I de situationer, hvor anvendelse af magt vurderes nødvendig, sker det også for at sikre andre borgeres eller ansattes sikkerhed.

Der er fortsat stor opmærksomhed på området omkring magtanvendelse. I den forbindelse er der naturligvis særlig fokus på de pædagogiske indsatser på borgere, hvor der er et stort antal magtanvendelser, men nogle borgeres adfærd er meget svær at ændre via pædagogiske tiltag.

Beslutning

Fraværende: Helle Mølgaard og Peter Muhl.

Taget til efterretning.

Bilag

Overblik over magtanvendelser 2022

Punkt 56: Ungeprofil 2023

17.00.00-G01-1559-23

Forventet sagsgang

USO

Anledning

Der er i januar 2023 i samarbejde med ungdomsuddannelserne gennemført spørgeskemaundersøgelse - Ungeprofilen - blandt unge i kommunen. Resultaterne fremlægges til politisk orientering. Sagen er også til orientering i UAU, UKF og UBF

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Omsorg indstiller til Udvalget for Social, Sundhed og Omsorg:

1. At Ungeprofilen tages til efterretning.

Inddragelse

Ungeprofilen er lavet i samarbejde med de lokale uddannelsesinstitutioner, og den er drøftet på partnerskabsmøde mellem kommunen og ungdomsuddannelserne den 27. marts.

Sagsfremstilling

For andet år i træk er der i januar måned gennemført Ungeprofil-undersøgelse på kommunens ungdomsuddannelser og 10. klassescenter. Resultaterne er vist i vedhæftede bilag.

Overordnet kan der siges om resultaterne:

- Flertallet af de unge er i trivsel og har det godt med både forældre og venner.
- Et større mindretal har udfordringer i forhold til mistrivsel og smerter (hoved/nakke/skuldre).
- Flertallet sover for lidt.
- Der er stort forbrug af alkohol samt tyggetobak.

Resultaterne ligner i høj grad resultaterne fra Ungeprofil 2022. Der er altså ikke sket den store udvikling hverken i positiv eller negativ retning.

I forhold til den fælles og den individuelle brug af data, er der lavet følgende aftaler på partnerskabsmødet den 27. marts:

- Alle institutioner gennemgår egne data og laver en individuel plan for institutionen i forhold til evt. opfølgning.
- Der er allerede i dette skoleår et fælles fokus på alkohol mellem gymnasiet og HEG. Dette fokus fortsætter.

Data fra Ungeprofilen indgår blandt andet som materiale til temamøde for Byrådet den 31. august 2023 om børn og unges trivsel.

Beslutning

Fraværende: Helle Mølgaard og Peter Muhl.

Ad.1.Taget til efterretning

Ad 2. Udvalget for Sundhed og Omsorg ønsker at samarbejde med øvrige relevante udvalg ift. opfølgning på ungeprofilundersøgelsen.

Bilag

Ungeprofil 23 Mariagerfjord

Punkt 57: Orientering om udmøntning af puljemidler til fremme af sammenhold og fællesskab

27.35.08-Ø40-3-22

Forventet sagsgang

USO

Anledning

Med afsæt i Mariagerfjord Kommunes Værdighedspolitik er der i forbindelse med temaet bekæmpelse af ensomhed afsat 350.000 kr. til en udviklingspulje "Pulje til fremme af sammenhold og fællesskab" til forebyggelse af ensomhed for ældre og socialt udsatte borgere + 65 år. Puljen blev pr. 1. januar 2023 opslået med løbende ansøgningsfrist jf. beslutning på møde i Udvalget for Sundhed og Omsorg den 4. oktober 2022.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed og Omsorg indstiller til Udvalget for Sundhed og Omsorg:

1. At orientering om udmøntning af puljemidler tages til efterretning.
2. At orientering om udmøntning af puljemidler fremadrettet tilgår udvalget en gang årligt.

Sagsfremstilling

Udviklingspuljen "Pulje til fremme af sammenhold og fællesskab" har til formål at fremme nye lokale initiativer til forebyggelse af ensomhed blandt ældre og socialt udsatte borgere i Mariagerfjord Kommune.

Med afsæt i beslutning på møde i Udvalget for Sundhed og Omsorg den 4. oktober 2022 er målgruppen for puljen fokuseret på ældre og socialt udsatte borgere + 65 år, men med mulighed for, at målgruppen udvides, hvis ansøgningen ligger inden for formålet med puljen. Puljen understøtter udmøntning af temaet "Bekæmpelse af ensomhed" i Mariagerfjord Kommunes værdighedspolitik. Puljen har løbende ansøgning.

Administrationen er bemyndiget til at udmønte puljen ud fra de politisk fastsatte kriterier. Udvalget for Sundhed og Omsorg orienteres på mødet om den konkrete udmøntning af puljen. Udvalget for Sundhed og Omsorg orienteres 4 gange årligt om udmøntning af puljen, hvor denne sag er anden orientering.

Udmøntning pr. marts 2023

Der er modtaget 6 ansøgninger og alle ansøgninger opfylder kriterierne for tildeling.

Der udmøntes ialt kr. 56.700,- pr. 29. marts 2023. Ialt udmøntet for puljen 2023 kr. 117.695,-

Orientering til Udvalget for Sundhed og Omsorg

Udvalget for Sundhed og Omsorg har besluttet, at udmøntning af puljemidlerne foregår løbende jf. de politisk fastsatte tildelingskriterier se vedhæftet og jf. udvalgs møde 4. oktober 2022. Udvalget skal orienteres om udmøntning af puljemidlerne 4 gange årligt. Af hensyn til administrativ forenkling af arbejdsgange i forbindelse med udmøntning af puljemidler foreslås, at den løbende udmøntning fortsætter, men at Udvalget for Sundhed og Omsorg fremadrettet orienteres én gang årligt.

Økonomi

Der er årligt afsat 350.000 kr. til udviklingspuljen.

Beslutning

Fraværende: Helle Mølgaard og Peter Muhl.

Ad.1. Taget til efterretning

Ad.2. Godkendt.

Bilag

Kriterier for tildeling - Pulje til fremme af sammenhold og fællesskab

Udmøntningsoversigt

Punkt 58: Orientering

00.01.00-G01-62-20

Forventet sagsgang

USO

Sagsfremstilling

Udvalget for Sundhed og Omsorg orienteres om;

- Orientering om dosispakket medicin. Se vedhæftet.
- Årsrulleplan. Der er vedhæftet en opdateret udgave af årsrulleplanen.

Beslutning

Fraværende: Helle Mølgaard og Peter Muhl.

Udvalget blev orienteret om:

- dosispakket medicin
- Årsrulleplan.

Orienteringen blev taget til efterretning.

Bilag

startpakke-om-dosisdispensering-april-2023

quickguide-om-dosispakket-medicin-kl-og-plo-april-2023

Årsrulleplan Udvalget for Sundhed og Omsorg 2023

Punkt 59: Eventuelt

00.01.00-G01-62-20

Forventet sagsgang

USO

Beslutning

Fraværende: Helle Mølgaard og Peter Muhl.

Drøftet.

Punkt 60: Underskriftsark

00.22.00-P35-11-21

Forventet sagsgang

USO

Beslutning

Fraværende: Helle Mølgaard og Peter Muhl.

Godkendt.